
Kortfattet og velskrevet om den nevrologiske pasienten

ANMELDELSER

KRISTIN ØRSTAVIK

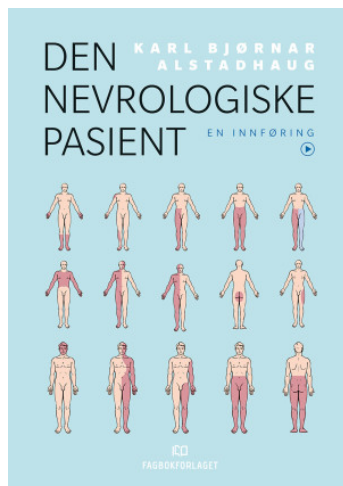
Seksjonsoverlege, Nevrologisk avdeling
Oslo universitetssykehus

Karl Bjørnar Alstadhaug

Den nevrologiske pasient

En innføring. 142 s, ill. Bergen: Fagbokforlaget, 2022. Pris NOK 329

ISBN 978-82-450-3729-6

Forfatteren er overlege og professor i Nevrologi ved Nordlandssykehuset i Bodø. Boken er, som tittelen tilsier, en innføring i nevrologien og den nevrologiske pasient. Den er særlig rettet mot de som starter i faget eller allmennpraktikere som ønsker en praktisk «arbeidsbok» i møtet med pasienter med nevrologiske symptomer og funn.

Den består av fire kapitler og et meget godt appendiks. Det er en ryddig stikkordliste som hjelper deg til raskt å finne frem til det fenomenet du eventuelt står overfor. I tillegg har forfatteren anbefalinger til videre lesning knyttet til hvert enkelt kapittel, og har etter samtykke lenker til illustrative videoklipp markert med tydelige blå piler i margen.

I første kapittel omtales nevrologiens historie – her er det flere beretninger om hvordan ulike deler av anatomen og fysiologien ble avdekket av kjente forfedre og hvordan disse funnene ble forklart utfra datidens ideologier eller religion.

Neste kapittel er viet sykehistorien og markerer nettopp hvor viktig denne er i møtet med en (nevrologisk) pasient. Særlig likte jeg at han oppfordrer leseren til å la pasienten snakke fritt etter et åpent spørsmål. Alstadhaug kommenterer at dette sjelden tar mer enn 2–3 minutter, men vi har vel alle der noen *outliers*. Han peker også fremover til neste kapittel – nemlig undersøkelsen – blant annet i beskrivelsen av sensoriske symptomer, og lister opp tilfeller hvor det særlig er viktig å undersøke dette nærmere utfra opplysningene i anamnesen. Kapittel 3 omhandler selve undersøkelsen og har fine illustrasjoner og tabeller, mens i kapittel 4 er koma og enkelte spesielle forhold omtalt, for eksempel parkinsonisme og undersøkelse av eldre pasienter. Det er også en lærerik omtale av funksjonelle tilstander. Appendikset oppsummerer hvordan man rapporterer og har både med dermatomer, og fine tabeller over sensoriske/motoriske nerver og oversikt over systematisk motorisk testing.

Jeg savner noe mer om perifere tilstander og spesielt muskelsykdommer. Blant annet vil gangvansker og ustøhet hos disse pasientene ikke bare være avhengig av cerebellum (kapittel 2) og vaggende gange / positiv Trendelenburg sees også hos yngre voksne med sen debut av muskeldystrofi/myopati. Undersøkelse av aksial muskulatur er heller ikke omtalt.

De 16 videoene er som små forelesninger og en fryd å se og høre. Denne boken skulle jeg ønske jeg hadde da jeg begynte i nevrologi. Den bør finne sin plass både på nevrologiske avdelinger og i primærhelsetjenesten.

Publisert: 5. september 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0368
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 22. januar 2026.